

År	Valkalender
2026	Riksdagen, region- och kommunfullmäktige
2029	Europaparlamentet

Valnämnden

Verksamhetsplan 2025

Beslutad av: Valnämnden
Gäller för: Valnämnden
Giltighetstid: 2025
Reviderad:

Diariernr: VN-2024/XXXXX
Beslut: 2024-11-26
Ansvarig: Valkansliet, Marie Sandström

Innehåll

Inledning	3
Plan för grunduppdrag	4
Plan för inriktningsmål och program	7
Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige	8
Plan för att nå personalpolitiska mål	9
Drift- och investeringsbudget	10

Bilagor

Bilaga 1 – Utmaningar och möjligheter på 3–5 års sikt.

Inledning

Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges beslut 2024-06-17 om planeringsdirektiv och budget samt beslutad anvisning för verksamhetsplanering.

Plan för grunduppdrag

Valnämndens grunduppdrag

Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på valnämnd samt ansvara för genomförande av val eller folkomröstning enligt vallag (2005:837), folkomröstningslag (1979:369) samt lag om kommunala folkomröstningar (1994:692).

Nämnden ansvarar för att det finns lämpliga vallokaler nämnden ansvarar även för översyn av kommunens indelning i valdistrikt och bereder ärenden om fullmäktiges förslag till ändringar i valdistriktsindelningen.

Grunduppdragets genomförande

- **Valdistrikt**

Umeå kommun är indelat i två valkretsar – Umeå omland och Umeå centrala. Inom valkretsarna finns det totalt 72 valdistrikt. Varje valdistrikt bör ha 1000–2000 röstberättigade. Valnämnden kommer under början av året att påbörja arbetet med en översyn av valdistrikten tillsammans med Strategisk utveckling. Befolkningsökningen och bostadsbyggandet inom kommunen kommer analyseras inför beslut. Det finns även valdistrikt som har för högt antal röstberättigade och behöver delas om det är möjligt. Beslut ska fattas av Valnämnden och Kommunfullmäktige för vidare beslut och fastställande av Länsstyrelsen. Detta ska ske året före valår

- **Val- och röstningslokaler**

Under försommaren kommer val- och röstningslokaler att besiktigas utifrån kraven på tillgänglighet. Varje valdistrikt ska ha en vallokal i närheten av distriktet. Nämnden har för avsikt att fatta beslut om val- och röstningslokaler under senare delen av 2025 detta för att så tidigt som möjligt informera de verksamheter i kommunen som berörs.

- **Valförberedelser inför valen 2026**

Under hösten 2025, ett år före valperioden startar de konkreta valförberedelserna för valnämnden och valkansliet. Förtidsröstningen startar den 26 augusti och valdagen är söndagen den 13 september 2026.

- **Kommande förändringar**

Efter valet 2022 föreslog Valmyndigheten att det bör möjliggöras för väljarna att ta valsedlar och göra i ordning röster på en och samma plats. Det bör finnas en flexibilitet i vallagen eftersom olika lokaler har olika förutsättningar. Det bör således inte anges någon särskild huvudregel, utan båda lösningarna (att ha valsedlar och valbås separat eller tillsammans) ska vara likvärdiga. Vid EU-valet 2024 har behovet förstärkts. Valnämnden upplever också att många väljare uppfattar att valhemligheten kan röjas under promenaden mellan valsedelstället och valbåset.

Med anledning av detta kommer nämnden under året att ingående analysera möjligheter och konsekvenser av att ta valsedlar och göra i ordning sin röst på en och samma plats. Det handlar om såväl lokalmässiga som organisatoriska och ekonomiska konsekvenser. Nämnden måste även planera för eventuella förändringar utifrån remissen Säkerhet och tillgänglighet vid val SOU 2021:96.

- **Verksamhetens styrande dokument**

Vidare kommer arbetet med att gå igenom verksamhetens styrdokument och övriga handlingstyper att fortsätta med anledning av det som kommit fram i utvärderingen efter EU-valet 2024. Beskrivningen av delprocesserna kan komma att behöva revideras utifrån den dokumenthanteringsplan som arbetats fram under hösten 2024.

- **Verksamhetssystem**

Verksamhetssystemet Kaskelot fylls på med alltmer material och bakgrundsfakta. En viktig uppgift under året blir att lära sig mer om systemet för att kunna nyttja det till fullo inför valet 2026. Det kommer bland annat att ske genom erfarenhetsutbyte med andra kommuner och deltagande vid användardagar som anordnas av systemleverantören.

- **Samordning med kommunens verksamheter**

Valnämnden ansvarar för arbetet med att genomföra valet. För att klara det krävs ett samarbete med många andra verksamheter i kommunen. Det rör sig som stödverksamheter som HR och kommunikation men nämnden är även beroende av samarbete med fastighetsförvaltningen, fritidsförvaltningen, städ- och verksamhetsservice, it-kontoret, utbildningskontoret och Lantmäteriet. Samverkan sker också med äldre- och handikappomsorgen kring röstningen på särskilda boenden samt i dagliga verksamheter inom ramen för förtidsröstning i lokaler med begränsat tillträde för allmänheten.

- **Bra förutsättningar**

Att planera för valets genomförande handlar mycket om att vara ute i god tid. Därför avser nämnden att inleda dialogen med ovanstående verksamheter redan året före valåret.

Uppföljning

Nämndens uppföljning av grunduppdraget sker vid nämndens tertialrapportering och uppföljning av internkontroll. Baserat på rapporteringen gör nämnden bedömning av grunduppdragets genomförande och återrapporterar bedömningen till kommunfullmäktige.

Plan för inriktningsmål och program

Valnämnden har inte tilldelats något inriktningsmål eller program av kommunfullmäktige.

Tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige

Valnämnden har inte tilldelats något tilläggsuppdrag från kommunfullmäktige.

Plan för att nå personalpolitiska mål

Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället

Valkansliet kommer att fortsätta att bistå andra verksamheter inom Stadsledningskontoret med uppdrag under 2025 detta för att i den längre mellanvalsperioden efter valen 2026 kunna erbjuda valkansliets personal meningsfulla och attraktiva arbetsuppgifter för att behålla kansliets kompetens och erfarenhet av valadministration.

Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.

Valnämndens bedömning är att valkansliet under 2025 behöver goda förutsättningar att planera för valen 2026. Om en utökning av kommunens valdistrikt genomförs genererar det att fler röstmottagare ska rekryteras, fler lokaler ska nyttjas och mer material ska köpas in

Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden

Förstärkningen av valkansliet behöver påbörjas under slutet av 2025 så att när valåret 2026 startar är kansliets bemanning klar.

Drift- och investeringsbudget

Drift- och investeringsbudget

Fastställd ram av Umeå kommunfullmäktige för Valnämnden är 3 500 tkr för budgetåret 2025. Det innebär en minskning med 14 480 tkr i förhållande till 2024 där budgeten baserades på ett valår med val till EU-parlamentet. Budget 2025 avser arvoden till Umeå kommuns förtroendevalda politiker, personalkostnader till valkansliet och övriga verksamhetskostnader. Således utgår budgetposterna personalkostnader till röstmottagare samt statsbidraget. Minskning sker också av övriga verksamhetskostnader.

Tabellen nedan visar driftbudgetens fördelning mellan olika delar av Valnämndens verksamhet.

Verksamhet/Process (tkr)	Ram 2024	Ram 2025
Personalkostnader – valkansliet Valnämnden Övriga verksamhetskostnader (material, köp av tjänster, hyreskostnader med mera)	9 496	3 500
Personalkostnader – timavlönade (förtidsröstning med mera)	3 121	0
Personalkostnader – arvoden (röstmottagare i valdistrikt, mottagare på valnatten)	8 323	0
Totala driftkostnader	20 940	3 500
Statsbidrag (preliminärt)	-2 560	0
Nettokostnad	18 380	3 500

Valnämndens verksamhet ökar över tid i och med att kommunens folkmängd ökar. Därmed blir valdistrikten fler och behovet av material ökar. Valnämnden har ett regelbundet investeringsbehov. För verksamhetsåret 2025 har kommunfullmäktige tilldelat Valnämnden 550 tkr för investeringar.